

יד ושם

המשרד לאזרחים ותיקים

"לדורות"

סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל שאלון לרישום קורות ניצולת השואה

איסוף סיפוריהם של ניצולי השואה הוא אחד המרכיבים החשובים ביותר בשימור הזיכרון ובהנחלתו לדורות הבאים. לכן, המידע על קורותיהם של הניצולים חיוני מאוד לחוקרים ולבני הדורות הבאים. בעזרת מידע זה אפשר יהיה להכיר את הסיפורים הפרטיים המרכיבים את התמונה הרחבה של תקופת השואה. לסיפור האישי שלכם יש חשיבות לאומית, מחקרית וחינוכית. אוסף הסיפורים יעלה לאתר אינטרנט מיוחד שכתובתו www.ledorot.gov.il אנו מודים לך מראש על הנכונות לשיתוף הפעולה.

שם משפחה ושם פרטי כיום

שם משפחה: לוי	שם פרטי: דוד
---------------	--------------

פרטים אישיים לפני השואה ובתקופתה

יש לרשום שמות ומקומות באותיות בדפוס (גם בלועזית) במקומות המסומנים

שם משפחה לפני המלחמה או בתקופתה:	בלועזית Levi	שם משפחה לפני המלחמה או בתקופתה:	שם נעורים:
שם פרטי לפני המלחמה או בתקופתה:	בלועזית David	שם פרטי לפני המלחמה או בתקופתה:	מין: ז / נ תאריך לידה: 11/12/1924
מקום (ישוב, מחוז): Podebitze-lodz	בלועזית	מקום (ישוב, מחוז): Podebitze-lodz	ארץ לידה: פולין
שם פרטי של האב:	שם פרטי ושם נעורים של האם:	שם פרטי של האב:	
שם פרטי של האישה/הבעל אסתר (אם היה/תה נשוי/נשואה לפני המלחמה):	שם נעורים Sztaiberg של האישה:	שם פרטי של האישה/הבעל אסתר (אם היה/תה נשוי/נשואה לפני המלחמה):	
מקום מגורים קבוע Olklisz Karkov לפני המלחמה (ישוב, מחוז):	בלועזית	מקום מגורים קבוע Olklisz Karkov לפני המלחמה (ישוב, מחוז):	ארץ המגורים: פולין
השכלה/תואר אקדמי תלמיד לפני המלחמה:	מקצוע לפני המלחמה:	השכלה/תואר אקדמי תלמיד לפני המלחמה:	חבר בארגון או בתנועה:
מקומות מגורים בתקופת המלחמה זדונסקה וולה מחוז לודז- פולין הכבושה (ישוב, מחוז, ארץ):			
האם היית בגטאות? אילו ומתי? כן, זדונסקה וולה 1939-1941			
האם היית במחנות? אילו ומתי? כן בסביבת פיזן: קאה לפלדה לובאו קיסטרין אן די אודר 1943-1941 אושביץ: לגישה ובזנוי: 1945-1943			
מקום השחרור: בריחה במצעד המוות : עבודה במשק אצל איכר גרמני בזהות פולנית בין קוזל ונושישטט	תאריך השחרור: 13/3/1945	מקום השחרור: בריחה במצעד המוות : עבודה במשק אצל איכר גרמני בזהות פולנית בין קוזל ונושישטט	

לאן עברת/חזרת לאחר זדנסקה וולה – שטטון קולובזג השחרור (ציין מקום)?	האם שהית במחנה פקנץ, זש קסרנה זלבורג שקולה קדרנה איטליה מילנו עקורים? שם המחנה?
שם האנייה: שבתאי - לוזינסקי (אם עלה בדרך הים)	מקומות/מחנות צ'כיה, אוסטריה – זלדבורג איטליה שקולה דרוונה - מילנו בדרך לארץ: שנת העליה: 1947

אנא ספרי/י על קורותיך לפני המלחמה

(ציוני דרך: משפחה, סביבה, ילדות ולימודים, עבודה, חברות בארגון): נא לכתוב בגוף ראשון

סבי העינעך – חנוך וסבתא לאה לוי התגוררו בעיירה פודב מיצה סבי מצד אימי אליעזר אלבק, התגורר בעיירה שכנה בשם דומביה, מוצאו היה מורשה הבירה הפולנית, אבי ואני נולדנו בפודמביצה ובה גדל אבי עיירות אלה מקומן בקונגרס פולין העיר המרכזית בה היה לודז' הידוע והמוכרת בתעשיית הטכסטייל שלה (כונתה מנצסטר הפולנית) ליהודים השתייך חלק הארי מתעשייה זו. משפחת אלבק הגיע לפולין בזמן גירוש יהודי ספרד כלומר במאה ה 15 של האלף הקודם. הסבא לוי התפרנס מעסק של מוצרי מתכת וברזל ולו ולרעייתו נולדו 7 ילדים 4 בנים ו 3 בנות.

אבי יצחק שהיה הבכור התחתן עם אימי רחל אלבק בשנת 1922 וכשנתיים לאחר נפטר ממחלת דלקת ריאות ואני רק בן 10 חודשים, לאחר מות אבי סבי חנוך עבר משפחתו לגור בעיר לודז'. בהיותי בן שנתיים אימי האלמנה נישאה בשנית לישעיה ולטפרייד, סוחר במקצועו בן ונכד למשפחת רבנים, שמקורם מרופשה ובדבזו תלמיד הייד הקדוש ורבי רב בונם מרוספשה ובשדבזו תלמיד הייד הקדוש ורבי רב בונם מפשיתוחה, מקום מגוריו היה בעיר זדנסקה – וולה ועיר זו הפכה למקום מגורינו, לאחר שנה נולדה אחותי ברוניציה, את ישעיהו אני זוכר אני זוכר באבי ואף קראתי לו טאטא כלומר אבא, אימי מאוד פינקה אותי ולא חסר לי מאומה, לעיתים קרובות נסעתי לסבא וסבתא לוי לעיר לודז' ושם דודתי אחות אבי המנוח מאוד פינקו אותי. הורי אימי הסבא והסבתא ילדו 16 ילדים והיחס והקירבה אליהם היו קרובים והדוקים. בגיל 3 התחלתי את לימודי הדרדקאים התקדמתי בהמשך עם הלימודים בבית ספר ממלכתי וגם בחינוך מסורתי ודתי, עם מות הסבתא חנה הסבא אליעזר עבר לגור בדירה מורחבת עם הוריי לסבא הייתה השפעה מרובה על דרך חינוכי.

נא ספרי על קורותיך בזמן המלחמה

(ציוני דרך: מעצר וגירוש, גטאות, מחנות וצעדות מוות, במסתור או בזהות בדויה ושם בדוי, פעילות ותפקידים ביוזנראט/תנועות נוער/מחתרת/פרטיזנים, השתתפות בבריחה/התנגדות/לחימה, האם אדם/ארגון יהודי/לא יהודי סייע באופן משמעותי להצלתך; בריחה/הגירה בכפייה, פינוי/אווקואציה למרכז ברית המועצות):

עם פלישת הנאצים לפולין בתחילת ספטמבר 1939 ואני בן 15 חל שינוי דרסטי בכל דרך חיינו לאחר בריחה קצרה מעיר מגורינו עד לעיר הגדולה לודז', מרחק של 50 ק"מ רגלי תחת מטר הפצצות מהאוויר שבנו מותשים ורצוצים לביתנו שלשמחתינו לא נפגע ונשמר על ידי הסבא אליעזר שהחליט לא לעזוב את הבית בזמן העדרות המשפחה שכאמור עם רוב האוכלוסיה של העיר שעזבו את הבית. הרדיפות והתלאות התחילו מיד, גירוש מהבית ותחילה לפנות את כל הסביבה הטובה בה התגוררו היהודים לאזור בו גרו עניי העיר ולאחר זמן קצר ליצור גטו ב 2 רחובות בצפיפות של מספר משפחות בחדר מגורים. חטיפות לעבודות בזויות כגון ניקוי רחובות להוריק בתי שימוש שהביוב זרם מהם, תוך שימוש במכות ואי מתן מזון כל שהוא. ביוני 1941 נשארתי עם קבוצת צעירים ונפרדתי ממשפחתי (שלא זכיתי יותר לראותם) ב 1942 הם נרצחו במחנה תלמנו, אנו הצעירים נשלחנו למחנות עבודה בסביבת העיר הז'נן, בהן הועסקנו בעבודת פרך בבניית האוטו – בהן במסגרת ה R.A.B משמרות של 12 שעות כל אחד יומם ולילה, כל תלונה של הממונה הגרמני. על פיגור באספקת כמות הנדרשת ואלה היו רבות גררה עונשים כבדים עד גרימת מוות בצורות שונות ומשונות, בהמשך העברה למחנה קיסטרין מגרמניה שם הועסקנו בייצור תחמושת לצבא ביחס משפיל לאשוויץ שם סומנתי בקעקוע על זרועי השמלאת במס' 142108 לאחר 10 ימים בקליטה וב"לימוד" "התהנות" במחנה הריכוז הועברתי עם קבוצה למחנה חוץ לגישה ויב'נו – "מכרה פחם" 220 מטר במעבה אדמה.

ב16/1/1945 הוצאנו למצעד המוות לאחר מספר ימי צעידה עלה בידי לברוח ולמצוא מקום עבודה בזהות בדויה אצל איכר גרמני 13/3/45 שוחררתי ע"י הצבא הסובייטי.

אנא ספרי על קורותיך מתום המלחמה ועד עלייתך לארץ

(ציוני דרך: השחרור וחזרה הביתה, חיים אחרי המלחמה, בריחה, העפלה/ עליה):

בתלאות מרובות שבתי למקום מגוריי משם גורשתי ב 1941 כלומר זדונסקה –וולה – פולין ושם נודע לי לראשונה על האסון המחריד של כל משפחתי נרצחה ב 1942. האוכלוסייה הפולנית שהשתלטה על כל הרכוש היהודי במקום לא ראתה בעין יפה את שובם של מספר צעירים ניצולים השואה ולא ראיתי לכן מקום לבנות את עתידי באזור זה.

התארגנתי עם 2 חברים ניצולי השואה כמוני ופנינו מערבה לאזור מזרח גרמניה לשעבר לעיר שלטון ע"י הים הבלטי, היה זה בסוף חודש מרץ 1945 שעוד התנהלו קרבות עם הצבא הגרמני. במקום נמסר השלטון לנצידי הצבא הפולני. התגייסתי לשרות הביטחון הכללי הפולני. הידע בשפות, הפולניות וגרמניות היה לעזר רב ונמסר בידי התפקיד בחקרות של גרמנים שנשארו במקום ומשתפי בעילה פולנים בתקופת הנאצים. שנה שלמה שוחחתי בפורמן המערבי. באחת הנסיעות בתפקידי למרכז פולין נודע לי על עזיבת היהודים את פולין בדרך מערבה. עם שובי למקום בו שירתתי קולברג(קולוב'ג) החלטתי לבקש שיחרור מהשרות לאחר כחודש קיבלתי שיחרור והיה זה בחודש יולי 1946 לאחר פוגרום קילצה ללא שרות ברחתי את הגבול לצ'כיה כבודד ושם הצטרפתי לזום הבורחים שאורגן ע"י הבריחה ודרך וינה הגעתי לזלדבורג באוסטריה במחנה הרנץ – אזף קסרנה הצטרפתי לקבוצת בית"ר וארגון הצבא הלאומי, לאחר מספר חודשים 1946 הברחנו את הגבול לאיטליה וצורפתי לקבוצה בשקולה קדורוה במילנו. שהייתי עד כ 3 חודשים באיטליה בסביבת באני בדרום איטליה במקומות שלמדנו עברית בסיסית. הפנינו למקום שניקרה מנטיפנטה ע"י טורנטו, לאחר שהות של חודש במקום, הגיע תורי לעלות על אוניית מעפילים " שבתאי לוזנסקי" על יד חוף אשדוד קפצתי מהאוניה ב 13/3/1947 הגעתי בשחיה לקיבוץ ניצנים.

נא ספרי/ על חיך בארץ

(ציוני דרך: לימודים/ תעסוקה, שירות צבאי, פעילות ציבורית או תרבותית, משפחה/ דורות המשך וכו'):

אוניית מעפילים "שבתאי לוזינסקי" יצא ממקום מיסחר בדרום איטליה, בסביבת טורנטו, ממחנה של ההגנה בשם "מטפנטו" בחסות ממשלת איטליה. אחרי שיוט בים הסוער ומשחק מחבואים עם הצי הבריטי שחיפש ורדף אחרינו עלינו על שרטו על יד קיבוץ ניצנים. נימנתי על ראשוני הקופצים לים הסוער, בשחיה לחוף ובריצה של כ- 200 מטר בחולות הגעתי לקיבוץ ניצנים לאחר כיבוד קל ושתייה חמה, הובלנו ב- 2 משאיות (כ 200 עולים). מכוסות בברזנטים לגדרה. מיד פזרנו בקבוצות לקיבוץ הסביבה לאחר שעות ספורות מצאתי את עצמי בקיבוץ "חפץ חיים" בראשון לציון התגוררה משפחת מאירוביץ קלרה ואברהם בני דודי, אברהם בהגיע אליהם הידיעה על הימצאי בחפץ חיים, התייצב במהירות ואסף אותי אל ביתם בראשון לציון, מיד " סידרו" לי תעודת זהות בריטית תוצרת ההגנה. בקליטה הראשונה בארץ כרווק בתמיכה ובעידוד של בני משפחה בנוסף למשפחת מאירוביץ 2 אחים ואחיות של אבי החורג אהרון ומאיר ולטרייד ומשפחת זילברשטיין כולם הגיעו ארצה לפני מלחמת עולם שנייה ובעלי משפחות עם ילדים שאהבתם והדרכתם היו לי לעזר רב לדיוור והסתגלויות מורכבות. מצאתי את עצמי בשירות ה.א.צ.ל. לא בחלתי בשום עבודה: קטיף בפרדס, בבנין ואף מצאתי עבודה בתקופה מסויימת במפעל סריגה "סרג" בל אביב מקצוע שלמדתי בגטו ובזמן שהותי בדרך ארצה באיטליה. כ- 4 חודשים בהגיעי ארצה, עלתה בת זוגתי לעתיד, אסתר שטיינברג מקפריסין שם שהתה במחנה כשנה, אונייה של פליטי שואה שיצאה מצרפת נתפסה והוגלתה לקפריסין. ב 4/11/1947 באנו בברית נישאין בבני ברק בבית של קרובי משפחת אישתי שאף עזרו לנו בהשגת מגורים ראשונים במקום זה. ב 4/7/48 התגייסתי ל צ.ה.ל בזמן שירותי שנמשך שנתיים נולד בנינו הבכור יחיאל, עקב מחלתי ובהמלצת הרופאים הצבא העביר אותי להחלמה לירושלים, בינואר 1950 העברתי את משפחתי לירושלים שבני בן 6 חודשים בדירה של חדר עם 2 משפחות נוספות מטבח ושירותים משותפים. אני ממוצא פולני והשותפים ממוצא פרסי וטורקי, היחסים ששררו ביננו היו טובים מאוד. באוגוסט 1950 השתחררתי מהצבא, מיד התקבלתי עם צו שרות במשרד אספקה וקיצוב (משרד התעשייה והמסחר) ההתקדמות הייתה מירבית ומוצלחת, למדתי וגם השתלמתי בהייל במקצוע הוענק לי תואר טכנאי מוסמך בשטח הבריגה(טכסטיל). זכיתי למלגות לימודים והשתלמות ל 4 חודשים האירופה המערבית מטעם U.S.O.M תבנית מרשל האמריקאית אירגנתי בארץ סניף של הפדרציה הבינלאומית האמריקאית. שמרכזו בציריך גרמניה שווצריה בשנים 1964-67 שמשתי כנשיא הארגון בארץ ותעודת חבר כבוד, הייתי שותף לארגון 2 כנסים בינלאומיים השתתפתי מידי שנה בקונגרסים בינלאומיים שהתקיימו בחלקי עולם בארצות שונות, בשנת 2001 הוענק לי תעודת חברות כבוד של הפדרציה הבינלאומית קונגרס שהתקיים בבודפשט הונגריה.

ניהלתי ביתני אופנה ישראליים מטעם החברה לתערוכות וירידים של ממשלת ישראל – התמחתי במיוחד בשוק הגרמני, בו זמנית המשפחה התרחבה נולדה לנו גם בת ושמה רחל. הילדים סיימו את חוג לימודיהם ונישאו והעניקו לנו 5 נכדים ו6 נינים, הנכדים הצטיינו בלימודיהם האקדמיים והשיגו תארים בשטחים: משפטים, כלכלה ואומנות בשנים האחרונות עם צאתי לגימלאות, התנדבתי ללוות מספר קבוצות תלמידי תיכון י"א – י"ב ליורי לימוד משרד החינוך והתרבות בתור איש עדות – ניצולי השואה על פשעי הנאצים.

אני נמנה על נייסדיי העמותה הפרלמנטרית.

ב 3 שנים האחרונות משמש כיושב ראש שלוועד העצמיים ומרכז כתב העט של הבית המופיע 3 פעמים בשנה של " המבריא – מגורים לאוכלוסיה מבוגרת לאחרונה הוצאתי לאור ספר ביאוגרפי בשם אסיר מספר 142108 העתק שיגרתי לכתובכם.

